

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašas (toliau Aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, diagnostinių darbų krūvį, tėvų apie mokinių mokymosi sėkmingumą, informavimą.

2. Apraše aptariami vertinimo sistemos reglamentavimas, tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus pradinio ugdymo programą, tėvų informavimo tvarka.

3. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais poreikiais, atitinkančiais ugdymo(si) tikslus. Vertinama individuali mokinio pažanga, bendrieji ir dalyko gebėjimai mokinio pasiekimus lyginant su ankstesniais.

4. Mokiniams, besimokantiems pagal pradinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas formuojamasis (žodžiu ir raštu), diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.

5. Vertinimo sąvokos:

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginami dabartiniai mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais, stebima ir vertinama daroma pažanga.

Vertinimo validumas – vertinami numatyti mokymosi pasiekimai (turinio validumas);

Vertinimo patikimumas – vertinimo tikrumas (neprieštarīgumas), vertinimo rezultatų pastovumas: kai tas pats mokinys tomis pačiomis sąlygomis gauna tokį pat įvertinimą; kai galima patikimai palyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje (norminis vertinimas) arba mokinių pasiekimus su nustatytais kriterijais (kriterinis vertinimas).

Mokymosi patirtis – mokinio gebėjimas kelti sau mokymosi tikslus ir jų siekti, planuoti ir prasmingai išnaudoti mokymosi laiką, naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, dirbti grupėmis ir laikytis sutartų taisyklių.

II. VERTINIMO SISTEMOS REGLAMENTAVIMAS

6. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis šiais dokumentais:

6.1. „Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/338cd100dfb311eda305cb3bdf2af4d8>

6.2. „Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/45f3b02523e311edb36fa1cf41a91fd9?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=0930658b-09d3-4617-9b69-3e37720373e6>

6.3. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“;

6.4. Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.4. Pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo rekomendacijomis (prieiga per internetą (www.upc.smm.lt)).

III. VERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

7. Vertinimo tikslas - padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei saugioje ir informatyvioje aplinkoje.

8. Vertinimo uždaviniai:

8.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti pasiekimus, išmokti sąmoningai mokytis;

8.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį, metodus, nustatyti savo darbo kokybę;

8.3. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie mokinio pažangą ir pasiekimus, stiprinti ryšius tarp mokinio, jo tėvų, mokyklos;

8.4. palaikyti mokymąsi ir teikti grįžtamąjį ryšį mokiniams, gerinti ugdymo(si) kokybę.

9. Vertinant mokinius vadovaujamosi šiais principais:

9.1. humaniškumo. Kiekvienas vaikas gerbiamas, psichologiškai saugus, sugebantis adekvačiai vertinti save;

9.2. individualumo. Vertinimo sistema fiksuoja individualią kiekvieno vaiko pažangą – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje;

9.3. aiškumo, skaidrumo. Visi vertinimo proceso dalyviai (mokiniai, mokytojai, jų tėvai) žino vertinimo kriterijus, vertinimo būdus, vengiama pernelyg didelio formalizavimo;

9.4. pozityvumo, konstruktyvumo, objektyvumo. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: žinios, supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos, nurodomos spragos, padedama jas taisyti.

9.5. veiksmingumo. Naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai, taikomos šiuolaikinės vertinimo metodikos;

9.6. Vertinimas skirtas padėti mokytis - mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

IV. MOKINIO PASIEKIMŲ VERTINIMO SISTEMA

10. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes. Mokytojas vertinimą (vertinimo metodus, formas, kriterijus) planuoja ilgalaikiuose planuose ir supažindina su jais mokinius. Vertinimo metodai turi atitikti paskirtį: priklausomai nuo to, ką vertinsime – žinias, įgūdžius, gebėjimus, nuostatas, ar jų visumą – mokinių kompetencijas – pasirenkami skirtingi būdai jiems diagnozuoti ir įvertinti. Kompetencijos įvertinimas grindžiamas ilgesniu stebėjimu, informacijos iš įvairių šaltinių kaupimu, jos apibendrinimu.

11. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą 1-4 klasėse taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas, o 5-10 klasėse ir kaupiamasis, kriterinis, norminis;

11.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu (mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jį komentuoja, aptaria, skatina pačius mokinius vertinti savo mokymosi eigą), teikiant mokiniui informaciją (kiekvieną pamoką mokytojas mokiniui suteikia grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą, t.y. parodo, kaip mokinys išmoko tai, kas buvo numatyta pamokos uždaviniuose, apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą mokinio darbuose, e.dienyne);

11.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant

diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti individualią pagalbą kiekvienam mokiniui įveikiant sunkumus:

11.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

11.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) 1-4 klasėse teikiama trumpais komentaris, pasiekimų lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.), vyresnėse klasėse mokiniai vertinami pažymiais. 5- 10 kl. rašomi pažymiai (nuo 1 iki 10). 5 klasėse rugsėjo mėnesį nerašomi neigiami pažymiai. Pusmečio pabaigoje dorinis ugdymas, žmogaus sauga, socialinis emocinis ugdymas (gyvenimo įgūdžių programa), retorika, logika, filosofija, pilietiškumo pagrindai, lotynų kalba, antikos istorija pažymiais nevertinami, vertinami *įsk.* Rašoma *neįsk.* jei mokinys praleido 60 proc. pamokų, mokytojas turi teisę jo neatestuoti.

11.2.3. Diagnostinis vertinimas gali būti formalus arba neformalus.

11.2.4. Pirmasis diagnostinis vertinimas atliekamas antrą mokslo metų savaitę ir jis yra nevertinamas pažymiu, o nustatomas pasiekimo lygis ir supažindinami tėvai ir mokiniai. Mokytojai remiasi gauta informacija keldami tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

11.3. apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio (trimestrų, pusmečių), ugdymo programos, ciklo, temos pabaigoje. Trimestrų, pusmečių mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius.

11.4. Dalyko mokytojas gali taikyti mokymosi motyvaciją palaikančią kaupiamąjį vertinimą, jei tai neprieštarauja nustatytai tvarkai.

11.5. Norminis vertinimas – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus.

11.6. Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pagal BP), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

V. MOKINIO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO FIKSAVIMAS

Mokinių pasiekimai fiksuojami:

12. Mokinių darbuose, mokytojų pasirinktose formuojamojo vertinimo fiksavimo formose.

13. Elektroniniame dienyne, pagal poreikį įrašant komentarus apie kasdieninius mokinių pasiekimus, pažangą, spragas, diagnostinių darbų rezultatus.

14. Didžiąją dalį (apie 90%) vertinimo informacijos vaikams pateikiama žodžiu. Raštu TAMO dienyne pateikiama:

- Jei 1 savaitinė pamoka - ne mažiau kaip 3 įvertinimo fiksavimai per pusmetį mokiniui;
- Jei 2 savaitinės pamokos- ne mažiau kaip 4 įvertinimo fiksavimai per pusmetį mokiniui;
- Jei 4-5 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 5-6 atitinkamai įvertinimo fiksavimai per pusmetį mokiniui;
- Vertinimas grindžiamas idiografiniu (individualios pažangos) principu.

15. Pusmečio, trimestro mokinių pasiekimai apibendrinami orientuojantis į Bendrosiose programose aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi elektroniniame dienyne:

15.1. pradinėse klasėse mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatentkinamas“; 5-10 klasėse mokiniams rašomi pažymiai už atsiskaitomuosius darbus, pusmečių įvertinimai.

15.2. 1-4 klasėse dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyne skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“; 5-10 klasėse Dorinis ugdymas, žmogaus sauga, socialinis emocinis ugdymas pažymiais nevertinami. Rašoma: *(ne)isk.*

15.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pritaikytą programą ir nesiekiančių įgyti pradinio ugdymo išsilavinimo, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyne skiltyje, įrašant „p.p.“ arba „n.p.“.

15.4. pirmos klasės pirmo pusmečio pasiekimai apibendrinami nurodant padaryta ar nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;

15.5. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą.

16. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (rekomenduojamas Kauno m. pradinio ugdymo programos baigimo būrelis), jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

VI. TĖVŲ, GLOBĖJŲ INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

17. Mokykla ir klasių auklėtojai organizuoja tėvų susirinkimus ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Du kartus per mokslo metus (gruodžio mėn. pradžioje ir kovo mėn. pabaigoje) metodinė taryba organizuoja „Tėvų dienas“ 1 – 10 kl. mokinių tėvams, kurių metu mokytojo sukaupti duomenys aptariami su mokinių tėvais, globėjais individualių pokalbių metu.

18. Individuali informacija perduodama individualių pokalbių su tėvais metu. Mokinių, kurie ugdomi pagal pritaikytas ar individualizuotas programas, mokymosi rezultatai fiksuojami, kaupiami ir analizuojami remiantis tais pačiais principais. Aptarimuose dalyvauja švietimo pagalbos specialistai.

19. Mokinio sąsiuvinuose, diagnostiniuose bei kituose raštu atliktuose darbuose fiksuojama informacija, komentarai. 1-4 klasėse pildomas ir apibendrinamas „Auga asmenybė“, o 5-7 klasėse – „Auga asmenybė II“ sąsiuvinis.

20. Kabinetuose, mokyklos koridoriuose nuolat atnaujinama stendinė informacija, darbelių, piešinių parodos.

21. 1-4 klasių mokymosi pasiekimų lygmuo fiksuojamas pusmečių pabaigoje e. dienyne bei Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše (IV kl.).

22. Apie vaiko mokymosi sunkumus, pažangą mokytojai taip pat gali informuoti tėvus asmeniškai elektroniniu laišku. Vertinimo informacija viešai neskelbiama. Mokinių pasiekimai nelyginami.

VII. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ ATSAKOMYBĖ

23. Mokiniai kartu su mokytojais aptaria vertinimo kriterijus, vertinimo tvarką, mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą, planuoja savo tolesnį mokymąsi, numato savo ateities tikslus.

23.1. Jeigu mokinys neatliko numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), jis turi atsiskaityti per dvi savaites mokytojui nurodžius datą, iki kada reikia atsiskaityti. Jei mokinys tuo laikotarpiu neatsiskaitė, jo pasiekimai prilyginami neigiamam įvertinimui (dvejetai).

23.2. Mokytojas privalo aptarti su mokiniais kontrolinių darbų rezultatus ir padarytas klaidas.

23.3. Mokytojas atsiskaitymo darbus privalo ištaisyti per 2 savaites ir pažymius surašyti į TAMO. Negalima skirti kito atsiskaitymo neaptarus prieš tai buvusio.

23.4. Jeigu mokiniui skiriamas papildomas vasaros darbas, jis laikomas metiniu įvertinimu.

23.5. Rekomenduojama kontrolinių darbų neperrašyti ir pusmečio pabaigoje neskirti papildomų užduočių pusmečio rezultato pagerinimui.

24. Mokinių tėvai (globėjai):

24.1. gauna aiškia, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymosi pažangą ir pasiekimus;

24.2. domisi vertinimo kriterijais ir tvarka;

24.3. dalyvauja mokyklos organizuojamuose visuotiniuose ir klasės tėvų susirinkimuose;

24.4. kviečiami atvyksta į mokyklą ir dalyvauja mokytojų organizuojamuose pokalbiuose – „trikampiuose“ (tėvai – vaikas – mokytoja), individualiuose pokalbiuose;

24.5. padeda savo vaikams mokytis, reikalauja iš jų atsakomybės atliekant namų darbų užduotis.

25. Mokytojai planuoja ir atlieka mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą ugdymo procese, fiksuoja (mokinio sąsiuvinuose, „Auga asmenybė“, e.dienyne, , informuoja mokinius, jų tėvus, kitus mokytojus, mokyklos administraciją apie mokinių pasiekimus ir mokymosi sunkumus.

26. Mokyklos vadovai prižiūri pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo įgyvendinimą, užtikrina vertinimo dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema esant reikalui gali būti tobulinama.

28. Mokinių pažanga ir pasiekimai aptariami mokytojų metodinėje taryboje.

29. Mokytojams rekomenduojami kvalifikacijos tobulinimo renginiai, projektai, seminarai, gerosios patirties sklaida, susijusi su vertinimo sistemos pradinėse klasėse tobulinimu.
